

33-291/2
10.01.2022

ИЗВЕШТАЈ

Архивски знак:	_____
Рок на чување:	_____ год.
20	
год.	
Потпис,	

од Комисијата за разгледување проекти по објавениот Конкурс за финансирање проект од национален интерес во културата од областа на меѓународната дејност за учество на Република Северна Македонија на 59 Интернационална ликовна изложба во Венеција во 2022 година, во организација на „La Biennale di Venezia“ (Венециско биенале)

Комисијата за разгледување проекти по објавениот Конкурс за финансирање проект од национален интерес во културата од областа на меѓународната дејност за учество на Република Северна Македонија на 59 Интернационална ликовна изложба во Венеција во 2022 година, во организација на „La Biennale di Venezia“ (Венециско биенале) (во понатамошниот текст – Комисија, Конкурс и Биенале) во состав: Небојша Вилиќ (историчар на уметноста), Дијана Томиќ-Радевска (ликовен уметник) и Невзат Бејтули Кица (ликовен уметник), на состаноците одржани на 24 декември 2021 и 5 јануари 2022 ги разгледа пристигнатите пријави на Конкурсот.

На Конкурсот беа поднесени 5 (пет) пријави од кои пријавата од Остен арт Скопје со проектот „Црното млеко на соништата“ на Мицко Мице Јанкуловски беше изземена од разгледување, бидејќи подносителот достави писмено известување дека го повлекува проектот од учество на Конкурсот. Со тоа вкупниот број на проекти кои беа предмет на разгледување од Комисијата изнесуваше 4 (четири) и тоа проектите: „Божествена пародија“ на Страхиј Петровски (Музеј на Град Скопје); „Сите изгубени гласови“ на Филип Јовановски (Младински културен центар – Скопје); „Горчлив шеќер“ на Ѓорѓе Јовановиќ (НУ Музеј на современата уметност – Скопје) и „Landscape experience“ на Роберт Јанкулоски (соработник Моника Мотеска) (НУ Национална галерија на Република Северна Македонија).

Членовите на Комисијата добија комплетна листа на пристигнати проекти на Конкурсот и Решение за формирање на Комисија. По запознавањето со постапката за одредување и избор на проект, Комисијата потпиша Деловник за работа на Комисијата, Изјава за непостоење на судир на интереси, Изјава за обезбедување тајност и заштита на обработката на личните податоци и Изјава за доверливост на податоци.

Комисијата при разгледувањето на проектите, работеше согласно јасно и прецизно утврдените: приоритети, критериуми, услови и доставената задолжителна документација наведени во Пријавата којашто е составен дел на Конкурсот.

Појдовниот став на Комисијата беше да се поддржи: концептно и уметнички изведен и издржан, јасно оброзложен и добро аргументиран проект (соодветност на текстуалното оброзложение и уметниковата замисла/предлог) кој соодветствува со зададената тема на Биеналето во целост; кој ги исполнува приоритетите, условите и критериумите наведени во Конкурст во целост како и неговата основана, остварлива и одржлива финансиска конструкција.

Со еднаква почит и пристап кон сите пристигнати проекти, низ анализи, внимателно разгледување и аргументирање, а имајќи предвид дека изборот на дискусији, проектот треба да биде заснован врз: соодветноста со темата на Биеналето, исполнувањето на условите за учество на Конкурсот и соодносот меѓу приложените визуелни и описни материјали на проектите, како и предложената финансиска конструкција, Комисијата го заклучи следното:

Проектот „Божествена пародија“ на Страхил Петровски и Музеј на Град Скопје, во својот концепт низ употребените медиуми кои неспорно градат богата визуелна и звучна поставка и сензации, тој, сепак, изобилува со информации кои се, може да се каже, исклучиво индивидуални и автопортретски визии и со тоа излегува вон од концептот и темата поставена од главната кураторка на Биеналето. Од друга страна, во кураторскиот текст се наметнуваат теми кои аналитички не се синтетизирани во уметниковиот пристап и краен резултат. Потребата од обемна техничка опрема и двојно поголемите барани финансиски средства ги надминуваат можностите на предвидениот буџет на Министерството за култура и оставаат сомнеж за потполна и квалитетна презентација.

Проектот „Сите изгубени гласови“ на Филип Јовановски и Младински културен центар – Скопје, како перформативен концепт, поставува многу дилеми за квалитетно претставување во целиот период од траењето на Биеналето (април-ноември): немањето барем синопсис за тоа што ќе изведуваат и што ќе покажуваат изведувачите во текот на изведбата; немање подетални информации што конкретно ќе работи бројната меѓународна екипа; не се јасни активностите кои би се одвивале по заминувањето на екипата на авторот и изведувачите и, конечно, самиот кураторски опис има дилеми каков е и кој е соодветниот одговор на темата на Биеналето. И тука финансиската конструкција и бараните средства ги надминуваат реалните можности.

Проектот „Горчлив шеќер“ на Ѓорѓе Јовановиќ и НУ Музеј на современата уметност – Скопје со голема екипа автори-учесници, проблематизира делови од темата на главната кураторка на Биеналето, но се задржува само на воведните насоки кон развивање на барањата на темата. Се чини дека недостасува заокружување низ комплетната слика на реализацијата на авторската замисла и текстот, односно, не е доволно јасно во кураторското (или текстовното) образложување кој е понудениот одговор на или однос кон темата на Биеналето. Перформансот на големата екипа изведувачи изгледа реално и заводливо заради интердисциплинарниот пристап, но недоволно објаснетата поврзаност на книжевните предлошки и нивната драматизација во конечната изведба го проблематизира конечното заокружување на авторскиот концепт. Без разлика на учеството на авторот во финансирањето на проектот, сепак, бараните финансии се прилично голема ставка потребна за реализација.

Проектот „Landscape experience“ на Роберт Јанкулоски (соработник Моника Мотеска) и НУ Национална галерија на РСМ низ јукстапозиции поставува нови пејзажи,

реални, а имагинативни; локални и национални, а сепак универзално препознатливи. Нивните сублимирани сцени, објекти, видеа и просторна инсталација го сугерира односот тело-природа, човек-технологии, човекот како несовршено суштество и негова когнитивна симбиоза со останатиот жив свет и околина. Низ квалитетен материјал и портфолио, авторот и кураторката го развиваат и докрај го објаснуваат проектот како соодветен одговор на темата на Биеналето „Млеко од соништата“. Во решенијата на проектот се поставува забележителен, иако не и обемен, оптимизам како резултат на индивидуалниот човеков напор да ги забележи сопствените аномалии и стравови, а да сугерира позитивен и решетилен став – опстанокот на индивидуата и животот. Предвидените финансиски средства се поголеми од буџетот определен за Биеналето, но се во рамките на остварливоста на проектот со самото тоа што најголемиот дел од него е веќе создан.

Во конечното одлучување за избор на проект Комисијата пристапи кон поединечно образложување на членовите и гласање според кои:

1. Небојша Вилиќ гласаше **против сите** пристигнати проекти, сметајќи дека тие се: не докрај разработени и како концепт и како уметничко остварување (Јовановски, Јовановик, Јанкулоски); несоодветност на кураторските образложенија и понудениот предлог на уметникот (невтемелено во делото или неоправдано прилагодување на уметниковиот предлог со темата преку/во текстот) (Петровски, Јовановски, Јовановик); препознавање на нејасност, избрзаност и недоработеност и во концептот и во остварувањето, заради што се чини дека не е докрај разработен (Петровски, Јовановски, Јовановик, Јанкулоски); површност во авторскиот пристап кон клучниот дел од проектот: уметничката транспозиција (обликувањето) на темата/концептот, заради посветувањето на поголемо внимание на образложенијата од самото обликување (Петровски, Јовановски, Јовановик) и, конечно, ниту еден проект докрај не ја остварува во целост (или барем во еден поширок зафат) предложената тема на кураторот на Биеналето, особено не клучниот елемент (сите четири проекти зафаќаат само по некој дел од темата): Биеналето да биде „оптимистичка изложба“, односно, дека треба „не да се открие кои сме [врз што се темелат и се развиваат сите четири проекти], туку кои и што можеме да станеме [што само делумно и површно, но не и доволно јасно, се пројавува во проектите на Петровски, Јовановски и Јанкулоски]“.

2. Дијана Томик-Радевска и Невзат Бејтули Кица гласаа **за** проектот „*Landscape experience*“ на Роберт Јанкулоски (соработник Моника Мотеска) на НУ Национална галерија на Република Северна Македонија да биде овогодишен претставник на Република Северна Македонија на ова Биенале. Двата члена на Комисијата сметаат дека со ваква убедлива чистота во јасното конципирање, неговата изведбена техничка реализација и визуелната целост, проектот „*Landscape experience*“ на Роберт Јанкуловски (соработник Моника Мотеска) соодветствува со намерите на кураторот на Биеналето и дека со тоа ќе биде достоен и квалитетен претставник на Република Северна Македонија на претстојната 59 Интернационална ликовна изложба во Венеција

2022 година во однос на предложената тема на биеналето, а преку концептната и уметничката изведба и издржаност, јасното образложние и добрата аргументација.

Со тоа, одлуката на Комисијата е прифатена како конечна со гласови: **1:2** во корист на проектот „**Landscape experience**“ на **Роберт Јанкулоски** (соработник Моника Мотеска) на НУ Национална галерија на Република Северна Македонија.

Оттука, Комисијата ѝ предлага на Министерот за култура Ирена Стефоска проектот „**Landscape experience**“ на авторот **Роберт Јанкулоски** (соработник Моника Мотеска), чиј комесар е Дита Старова Ќерими, директор на Националната галерија на Република Северна Македонија, а куратор Ана Франговска, виш кустос во Националната галерија на Република Северна Македонија, да **биде избран** за официјален претставник на Република Северна Македонија на 59 Интернационална ликовна изложба во Венеција во 2022 година.

Комисија за разгледување проекти по објавениот Конкурс за финансирање проект од национален интерес во културата од областа на меѓународната дејност за учество на Република Северна Македонија на 59 Интернационална ликовна изложба во Венеција во 2022 година, во организација на „La Biennale di Venezia“ (Венециско биенале):

1. Небојша Вилиќ,

2. Дијана Томиќ-Радевска

3. Невзат Бејтули Кица

Скопје, 5 јануари 2022